

Voetbal en veiligheid

Voetbal en veiligheid

Aan de orde is het **tweeminutendebat Voetbal en veiligheid (CD d.d. 29/05)**.

De voorzitter:

Het vorige debat is afgesloten. Ik stel vast dat we beginnen aan het tweeminutendebat Voetbal en veiligheid. Het commissiedebat vond plaats op 29 mei. Dat is alweer een tijdje geleden. Ik geef graag het woord aan mevrouw Van der Werf, die de aftrap verricht. Ze heeft twee minuten spreektijd.

Mevrouw **Van der Werf** (D66):

Voorzitter. De inzet van de politie die nodig is om voetbalwedstrijden veilig te laten verlopen is nog steeds idioot. Het gaat veels te vaak mis en dat gaat ten koste van de agenten, die de maatschappij zo hard nodig heeft, terwijl we weten dat de werkdruk al zo ontzettend hoog is. Ik merkte dat daarover in het commissiedebat eigenlijk brede overeenstemming was, van links tot rechts in de Kamer, maar dan moet er ook wat gebeuren. Daarom dien ik vanavond een motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het overgrote deel van de voetbalwedstrijden in een goede sfeer plaatsvindt en veel voetbalsupporters op prettige wijze met elkaar omgaan, maar dat een kleine groep relschoppers regelmatig blijft zorgen voor grote onveiligheid en schade ten koste van politiecapaciteit en de maatschappij;

constaterende dat we vaak zien hoe een positieve houding ten opzichte van goedwillende supporters samen met het hard aanpakken van raddraaiers kan leiden tot minder politie-inzet, minder collectieve straffen en minder overlast voor gewone supporters;

overwegende dat het risico op overlast en geweld bij voetbalwedstrijden helaas nog steeds forse politie-inzet noodzakelijk maakt en dat de agenten die urenlang bij een stadion staan ingeroosterd niet bezig kunnen zijn met hun werk in de wijk, georganiseerde criminaliteit bestrijden of zedenzaken;

verzoekt de regering in samenwerking met de KNVB, clubs, politie en OM een voorstel uit te werken voor hoe voetbalclubs (bvo) verplicht kunnen worden een grotere rol op zich te nemen bij de veiligheid in het stadion, met daarbij in het bijzonder de vormgeving van een vergunningsplicht per wedstrijd, betere controle op stadionverboden, het naast stewards inzetten van gecertificeerde beveiligers en naar aanleiding van het risicoprofiel van een wedstrijd verplichte

zitplaatsen of strengere sancties voor raddraaiers mee te nemen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Van der Werf en Michon-Derkzen.

Zij krijgt nr. 80 (25232).

Dank u wel. Dan de heer Van Nispen van de SP.

De heer **Van Nispen** (SP):

Voorzitter. Twee moties van de SP.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat wangedrag op de voetbaltribunes en buiten de stadions een groot probleem blijft en het voetbalfeestje voor velen verstoort, waar de 99% echte supporters en de rest van de samenleving veel last van hebben;

spreekt uit dat de relschoppers gericht en stevig aangepakt moeten worden maar collectieve straffen waarmee alle supporters gedupeerd worden niet rechtvaardig zijn;

spreekt tevens uit dat een gastvrije ontvangst van voetbal supporters en het terugdringen van beperkende maatregelen daar waar dat kan de voorkeur verdienen, omdat blijkt dat dit tot ander gedrag leidt;

verzoekt de regering collectieve straffen zo veel mogelijk te beperken, maatregelen voor gastvrij voetbal juist te stimuleren, hierover in overleg te blijven met de gemeentes, KNVB, clubs en supporters, concrete ambities en doelstellingen te formuleren, en de Kamer hierover te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Nispen.

Zij krijgt nr. 81 (25232).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat geweld en wangedrag op de amateurvoetbalvelden nog steeds een groot probleem zijn;

overwegende dat de Halt-interventie Sport en Gedrag waarmee jongeren die zich misdragen hebben op het voetbalveld bereikt worden, een groot succes is en tot gedragsverandering leidt maar het budget daarvoor (€325.000 per jaar) incidenteel is, nu bijna uitgeput is, en voortzetting daardoor onzeker blijft;

verzoekt de regering deze gedragsinterventie, waar tot nu toe dus steeds budget voor gevonden is, onderdeel te maken van de reguliere taken van Halt om daarmee de continuïteit te waarborgen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Nispen.

Zij krijgt nr. 82 (25232).

De heer **Van Nispen** (SP):

Dank u wel.

De voorzitter:

U bedankt. Dan mevrouw Helder, BBB.

Mevrouw **Helder** (BBB):

Dank u wel, voorzitter. Het was een goed commissiedebat een paar maanden geleden. Johan Cruijff zei het al: voetbal is de belangrijkste bijzaak in het leven. Dat is zo voor de meeste mensen die voetbalwedstrijden bezoeken, maar de raddraaiers — je kan het ook "tuig" noemen — vergallen het voor iedereen, vooral voor de politieagenten, die moeten worden ingezet. Dat legt daar een fors capaciteitsbeslag op. Zo moet je het geloof ik formuleren. Ik ben heel blij met alle ingediende moties, dus ik ga daar een positief advies op geven. Ik heb er zelf ook een. Ik heb wel een andere problematiek opgezocht om het iets aan te vullen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het gebruikelijk is om bij grote publieksevenementen, zoals voetbalwedstrijden, beveiligers en stewards uit te wisselen tussen bedrijven;

constaterende dat er voor deze uitwisseling door de huidige regelgeving jaarlijks duizenden passen moeten worden aangevraagd, terwijl de ontvangers daarvan al over een uitgegeven pas op basis van de screening door de politie beschikken;

overwegende dat dit een onwenselijke en onwerkbare situatie is omwille van de aanvraagtijd (8 weken), capaciteitsproblemen en administratieve lasten;

verzoekt de regering het mogelijk te maken om beveiligers en stewards uit te wisselen tussen bedrijven op basis van

vergunningen, zonder dat er telkens opnieuw toestemming en een pas voor hen moet worden aangevraagd;

verzoekt de regering om dit uiterlijk volgend voetbalseizoen geregeld te hebben,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Helder.

Zij krijgt nr. 83 (25232).

Dank u wel. Mevrouw Mutluer, GroenLinks-PvdA.

Mevrouw **Mutluer** (GroenLinks-PvdA):

De heer Boswijk en ik hadden een beetje dezelfde motie, dus die hebben we samengevoegd. Ze lijkt ook een beetje op die van de heer Van Nispen, maar blijkbaar is ie een slag anders.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat een eenduidige en structurele aanpak nodig is voor jongeren die agressief of gewelddadig gedrag vertonen rondom voetbalwedstrijden en andere sportevenementen;

constaterende dat de structurele Halt-interventie voor sport bewezen effectieve methoden gebruikt voor vroegtijdige signalering en gedragsverbetering, met positieve resultaten zowel op als buiten het sportveld;

overwegende dat deze interventie nu geen onderdeel is van de reguliere taken van Halt;

verzoekt de regering om samen met de staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport voor de Voorjaarsnota van 2025 na te gaan welke mogelijkheden er zijn om de Halt-gedragsinterventie voor sport duurzaam voort te zetten en onderdeel te maken van de reguliere taken van Halt,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Mutluer en Boswijk.

Zij krijgt nr. 84 (25232).

Mevrouw **Mutluer** (GroenLinks-PvdA):

Dan over de preventieve fanprojecten naar Duits voorbeeld.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat uit een internationale verkenning naar de aanpak van voetbalvandalisme blijkt dat in Engeland en Duitsland meer nadruk ligt op normering en het duidelijk maken van wat ongewenst gedrag is;

van mening dat repressie hand in hand moet gaan met preventie en het normeren van jonge supporters hier een belangrijke rol in speelt;

constaterende dat sociaal-preventieve fanprojecten zoals in Duitsland jonge supporters positief kunnen betrekken bij hun club;

verzoekt de regering om in samenspraak met de KNVB voetbalclubs een pilot te laten starten met sociaal-preventieve fanprojecten naar Duits voorbeeld en deze bij succes landelijk uit te rollen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Mutluer.

Zij krijgt nr. 85 (25232).

Mevrouw **Mutluer** (GroenLinks-PvdA):

Tot slot de motie ten aanzien van de inzet van stewards.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het geweld tijdens voetbalwedstrijden sinds corona is toegenomen en stewards daardoor steeds meer te maken hebben met agressie en geweld;

overwegende dat het aantal stewards in het betaald voetbal steeds verder terugloopt en voetbalclubs grote moeite hebben om stewards te werven en te behouden;

constaterende dat stewards momenteel niet bij meerdere voetbalclubs mogen worden ingezet;

verzoekt de regering in samenspraak met de KNVB en voetbalclubs een plan uit te werken voor een flexibele pool stewards die bij alle clubs kunnen worden ingezet,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Mutluer.

Zij krijgt nr. 86 (25232).

Mevrouw Michon-Derkzen, VVD.

Mevrouw **Michon-Derkzen** (VVD):

Dank, voorzitter. Ik ben nu een jaar of drie, misschien wel vier, woordvoerder veiligheid. Als woordvoerder veiligheid gaat het elk halfjaar over ongeregelheden in het stadion. Elk halfjaar spreken we hier als Kamer schande van wat er is gebeurd in het stadion en vragen we aan clubs om hun verantwoordelijkheid te nemen. Elke keer hebben we hetzelfde riedeltje. Alle moties die vandaag zijn ingediend zal ik in beginsel dan ook van harte steunen.

Voorzitter. Maar na het vorige debat heb ik het initiatief genomen om hetgeen ik en mijn fractie vinden dat er structureel moet gebeuren om ervoor te zorgen dat we de raddraaiers aanpakken, in een initiatiefnota te zetten. Die heb ik vandaag bij de Kamer ingediend. Ik zou 'm deze avond ook graag vast aan de minister willen overhandigen.

De insteek daarbij is — ik hoor dat hier breed in de Kamer en ben daar heel erg blij mee — dat we ervoor moeten zorgen dat we een paar raddraaiers echt uit het stadion weren. Daarnaast moeten we ervoor zorgen dat de politie weer de focus kan leggen op het reguliere werk en er niet met man en macht op zondagmiddag voor hoeft te zorgen dat de wedstrijden veilig verlopen.

Voorzitter. Daarvoor hebben we wel nog het nodige te doen. Een aantal voorbeelden zijn hier genoemd. Het is volgens mij van belang om dat met elkaar nu ook integraal en met focus en vasthoudendheid uit te rollen, zodat we niet over een halfjaar schande spreken van het volgende relletje in een voetbalstadion. Het moet nou echt eens een keer afgelopen zijn. Deze initiatiefnota zou ik heel graag aan de minister willen aanbieden. We gaan er natuurlijk ook nog in de Kamer over spreken. Vandaag is in ieder geval een eerste goeie schop in de grond gezet, door de moties van collega's.

Dank u wel.

De voorzitter:

U bedankt. De heer Boswijk, CDA.

De heer **Boswijk** (CDA):

Dank u wel, voorzitter. Er is al een paar keer aan gerefereerd: het is al een tijd geleden dat we het over dit onderwerp hebben gehad. Collega Michon-Derkzen zei het net: we hebben het hier inmiddels helaas bijna elk half jaar, bijna elke voetbalwedstrijd over dit onderwerp. Het is tijd dat we actie gaan ondernemen. Complimenten aan collega Michon-Derkzen voor de initiatiefnota. Ik ga 'm met veel interesse lezen. Ik denk dat we allemaal wel wat overeenkomsten zien. Ik had twee moties, maar onder het bezielend leiderschap van de Voorzitter van ons parlement en de aandrang van mijn opperhoofd hebben we de moties samengevoegd. Dus ik heb maar één motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het groepje raddraaiers dat voetbalwedstrijden verziekt, zorgt voor een gevoel van onveiligheid voor de supporters en voor het aanrichten van schade in en rond voetbalstadions;

constaterende dat niet altijd te herleiden is wie precies verantwoordelijk is voor het aanrichten van de schade, maar dat dit wel een voorwaarde is om iemand hoofdelijk aansprakelijk te stellen voor de schade die hij veroorzaakt;

overwegende dat de inzet van slimme camera's en gezichtsherkenning in en rond voetbalstadions kunnen helpen om raddraaiers beter en sneller te identificeren;

overwegende dat bij de efficiënte identificatie van relschoppers de schade verhaald kan worden op individuele personen, zodat benadeelden niet met de schade blijven zitten;

verzoekt de regering met een plan te komen in overleg met de betaalde voetbalorganisaties, KNVB, politie, gemeenten en het Openbaar Ministerie, om meer en slimmere camera's in te zetten in en rond stadions om relschoppers op de radar te krijgen;

verzoekt de regering tevens de Kamer hierover te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Boswijk, Eerdmans en Michon-Derkzen.

Zij krijgt nr. 87 (25232).

De heer **Boswijk** (CDA):

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. U kunt de gevulde koek afhalen in het Ledenrestaurant. De laatste spreker van de zijde van de Kamer is de heer Aardema van de fractie van de PVV.

De heer **Aardema** (PVV):

Voorzitter, dank. In aanvulling op wat voorgaande sprekers hebben gezegd over de stewards in de stadions hebben wij toch ook nog een motie. Daarmee kunnen we het palet van de minister een beetje uitbreiden, zodat hij wat meer keuze heeft in hoe hij dat gaat aanpakken.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de onderlinge uitwisselbaarheid van stewards van betaaldvoetbalorganisaties de flexibiliteit van inzet ten goede komt en daarbij bijdraagt aan de veiligheid in en rond voetbalstadions en voetbalwedstrijden;

constaterende dat de uitwisseling van stewards tussen betaaldvoetbalorganisaties onderling momenteel nog een lange en bureaucratische procedure vergt;

overwegende dat dit verlichting kan brengen op de inzet van de politie;

verzoekt de regering om in afwachting van aangepaste wetgeving nu alvast beleidsregels op te stellen, zodat stewards onderling eenvoudiger uitwisselbaar zijn, te beginnen met de invoering van een landelijke stewardpas,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Aardema.

Zij krijgt nr. 88 (25232).

De heer **Aardema** (PVV):

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. Ik schors twee minuten. Daarna gaan we luisteren naar de minister.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De voorzitter:

Het woord is aan de minister.

Minister **Van Weel:**

Dank, voorzitter. Ik zal kijken of ik mijn gulle bui van vanavond kan voortzetten in dit laatste tweeminutendebat. Gelukkig is het daarna voor vanavond ook gedaan met de vrijgevigheid.

De motie op stuk nr. 80 van mevrouw Van der Werf ging over de verplichting voor bvo's om een grotere rol op zich te nemen voor de veiligheid in het stadion. Die geef ik oordeel Kamer. Het kan naar mijn mening zeker geen kwaad om in gezamenlijkheid te kijken of de eisen die we nu hebben nog voldoende zijn of dat er lokaal of landelijk nog meer mogelijk is om clubs de veiligheidssituaties in en om het stadion te laten verbeteren. Dus oordeel Kamer.

Dan de motie op stuk nr. 81 van de heer Van Nispen over collectieve straffen. Ik steun de gedachte achter zijn motie. Het is zeker niet de bedoeling dat het collectief de dupe is van enkele raddraaiers. Daarom geef ik deze motie oordeel Kamer, waarbij ik wel de kanttekening maak dat het kan zijn dat het omwille van de opbouw van orde of veiligheid op sommige momenten toch nodig is om collectieve maatregelen te nemen, omdat het op dat moment helaas niet anders kan. Maar de motie laat daarvoor naar mijn mening in voorkomende gevallen de ruimte. Daarom kan ik 'm oordeel Kamer geven.

Dan de motie op stuk nr. 82 van de heer Van Nispen over de gedragsinterventie van Halt. Hetzelfde geldt voor de andere motie die over Halt gaat, maar daar kom ik straks

chronologisch op terug. Ik wil vragen of ik de motie zo mag lezen dat we in gesprek gaan met betrokken partijen om te verkennen of we deze gedragsinterventie kunnen blijven aanbieden zonder financiële steun van de rijksoverheid. Daarvoor ga ik ook in overleg met het ministerie van VWS, dat verantwoordelijk is voor het amateurvoetbal. Ik geef de motie oordeel Kamer als ik 'm zo mag interpreteren dat ik daarover in gesprek ga zoals ik dat net heb aangegeven.

De voorzitter:

Ik zie een heel voorzichtig knikje van de heer Van Nispen, maar als een seismoloog heb ik dat knikje toch opgemerkt. Het woord is aan de heer Van Nispen.

De heer Van Nispen (SP):

Dan moet je natuurlijk je winst pakken en zeggen dat de minister de motie inderdaad zo mag interpreteren, maar als die interpretatie er uiteindelijk toe leidt dat Halt zegt "dan gaat het niet en dan houdt die gedragsinterventie op", hebben we niks. Ik zou de minister dus toch willen vragen wanneer hij dat gesprek heeft gevoerd en wanneer hij kan bevestigen dat die gedragsinterventie inderdaad kan blijven. Ik zou denken dat we het waardevol vinden omdat het werkt, dat ongeveer iedereen het wil en dat er dus een oplossing voor moet zijn. Dat optimisme kan ik wel delen met de minister. Als Halt zegt dat het om wat voor reden dan ook niet gaat — dat hoop en verwacht ik niet — heb ik het, zeg maar, weggegeven. Ik zou dus eigenlijk willen weten wanneer de minister daar een bevestiging van kan geven of nadere informatie gaat verstrekken.

Minister Van Weel:

Ik hoop en verwacht dat ook niet, maar dan zou mijn verzoek zijn om de motie aan te houden. Dan zeg ik u toe dat ik dat gesprek eerst ga voeren, dat ik dan bij u terugkom en dat ik dat voor het einde van het jaar doe.

De voorzitter:
En dus?

Minister Van Weel:

Het advies is: aanhouden.

De heer Van Nispen (SP):

Kan het ook bijvoorbeeld rondom de Justitiebegroting? Het eind van het jaar vind ik vrij laat en ik heb vernomen dat de situatie rondom het budget wel krap is. Ik zou het jammer vinden dat we deze motie zo lang aanhouden dat dit gesneuveld is.

Minister Van Weel:

Ik ga dat gesprek aan voor de behandeling van de Justitiebegroting, en dan hoort u daar meer van.

De heer Van Nispen (SP):

Dan houd ik de motie aan.

De voorzitter:

Op verzoek van de heer Van Nispen stel ik voor zijn motie (25232, nr. 82) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

Minister Van Weel:

Dan de motie op stuk nr. 83, van mevrouw Helder, over de inzet van stewards. Binnen de huidige wettelijke kaders is de motie juridisch niet uitvoerbaar. Dat zeg ik ook alvast in antwoord op de andere moties die daartoe strekken. Wij hebben gekeken naar mogelijkheden om hier een mouw aan te passen met lagere vormen, dus met beleidsregels, maar dat is niet mogelijk gebleken. De motie van mevrouw Helder laat ik oordeel Kamer, waarbij ik niet kan toezeggen dat de wetswijziging waar we op dit moment aan werken ook daadwerkelijk is afgerond, voltooid en geïmplementeerd voor het volgende voetbalseizoen. Maar zo dat mogelijk is, doen we dat zeker. Ik laat de motie dus in dit geval aan het oordeel van de Kamer.

Mevrouw Helder (BBB):

Daar ben ik blij mee. Dank dus aan de minister. Maar voor de Handelingen wil ik even opmerken dat het wetstraject al sinds 2019 loopt. De minister zegt weliswaar dat hij er haast achter zet, maar ik wou dit toch nog gemarkeerd hebben. Ik vraag niet om het voor het eind van het jaar te doen, maar wel zo snel mogelijk.

Minister Van Weel:

Helder.

De voorzitter:

Zo heet ze.

Minister Van Weel:

Zo grappig ben ik niet meer aan het einde van de avond, voorzitter. No pun intended here.

Dan de motie op stuk nr. 84, van mevrouw Mutluer, over de voortzetting van de Halt-gedragsinterventie. Zoals deze motie is opgesteld, kan ik die oordeel Kamer geven. Ik maak daarbij wel dezelfde kanttekening als bij de motie van de heer Van Nispen. Deze motie hoeft wat mij betreft niet te worden aangehouden, omdat die net een ander dictum heeft dan de motie van de heer Van Nispen.

De voorzitter:

En de motie krijgt oordeel Kamer.

Minister Van Weel:

En de motie krijgt oordeel Kamer.

Dan kom ik bij de motie op stuk nr. 85, over de sociaal-preventieve fanprojecten. Ik zie deze motie als ondersteuning van beleid en laat het oordeel graag aan de Kamer.

Ook de motie op stuk nr. 86 van mevrouw Mutluer geef ik oordeel Kamer, met dezelfde kanttekening die ik zonet bij de motie van mevrouw Helder heb gemaakt.

Dan kom ik bij de motie van de heer Boswijk, over slimme camera's. Ook die motie laat ik aan het oordeel van de Kamer, waarbij ik één kanttekening maak, namelijk dat de huidige wet- en regelgeving op dit moment geen ruimte biedt voor gezichtsherkenningstechnologie. Dat is het advies van de landsadvocaat. Verder geef ik de motie graag oordeel Kamer.

Ten slotte kom ik bij de motie van de heer Aardema. Dat is dan helaas de enige die ik moet ontraden, om de reden die ik zonet genoemd heb. We hebben onderzocht of we op een andere manier kunnen komen tot tijdelijke regelingen in afwachting van de wetswijziging, maar dat is niet mogelijk gebleken. Dat hebben we uw Kamer in oktober ook per brief gemeld.

De voorzitter:

Dus alles is oordeel Kamer behalve de motie van de heer Aardema. Dat moet hard aankomen, meneer Aardema.

Minister Van Weel:

Het is onopzettelijk, voorzitter.

De heer Aardema (PVV):

Toch blijft het jammer. We hebben de overwegingen van de minister natuurlijk gehoord, maar het duurt al zo lang. Collega Helder zei dat ook al heel helder. Daarom willen we toch proberen om een pragmatische oplossing te vinden met die ene stewardpas. Misschien wil de minister daar toch nog even over nadenken. Intussen brengen we de motie toch graag in stemming.

De voorzitter:

Helder. Tot zover. Dank aan de minister voor de diverse debatten die hij vanavond heeft bijgewoond.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Aanstaande dinsdag stemmen wij over de moties. Ik schors voor negen minuten, tot 20.40 uur. We lopen dus in op het schema. Daarna gaan wij praten over vervoer. Tot zover.

De vergadering wordt van 20.32 uur tot 20.42 uur geschorst.